

NORGES HØYESTERETT

Den 7. april 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Normann og Noer i

HR-2021-694-U, (sak nr. 21-033505STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Benny Solheim)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder tap av førerett ved domfellelse for promillekjøring.
- (2) A ble ved tiltalebeslutning 1. juli 2019 tiltalt for overtredelse av vegtrafikkloven § 31, jf. § 22 første ledd, for å ha ført motorvogn når han var påvirket av alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler. Grunnlaget er beskrevet slik i tiltalen:

«Søndag 17. mars 2019 ca. klokken 05:00 eller forut for dette i X i Y førte han snøscooter med kjennemerke 0000, til tross for at han var påvirket av alkohol eller andre berusende eller bedøvende middel. Blodprøve tatt av ham samme dag kl. 09:19 viste at han hadde en alkoholkonsentrasjon i blodet på 0,83 promille.»

- (3) Indre Finnmark tingrett avsa 5. juni 2020 dom der A ble frifunnet på grunn av nødrett. Dommen er avsagt under dissens. Fagdommeren mente at vilkårene for lovlig nødrett ikke var oppfylt.
- (4) Påtalemyndigheten anket. Hålogaland lagmannsrett avsa 8. desember 2020 dom med slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.1995, dømmes for overtredelse av vegtrafikkloven § 31, jf. § 22 første ledd til fengsel i 21 – tjueen – dager og til å betale en bot på 60 000 – sekstitusen – kroner, subsidiært fengsel i 15 – femten – dager.

Fullbyrding av fengselsstraffen utsettes med en prøvetid på to år, jf. straffeloven § 34.

Varetektsfradrag utgjør 2 – to – dager, jf. straffeloven § 83.

2. A, født 00.00.1995, fradømmes retten til å føre førerpliktig motorvogn for en periode på 3 – tre – år i medhold av vegtrafikkloven § 33 nr. 1 første og andre ledd, jf. tapsforskriften § 3-2 nr. 2, jf. § 3-10.

Til fradrag i tapstiden kommer inndragningsperioden fra 17. mars 2019 til 6. februar 2020.

For gjenerverv av førerretten pålegges han å avlegge full ny førerprøve, jf. tapsforskriften § 8-3.

3. Saksomkostninger ilegges ikke.»

- (5) A har anket til Høyesterett over tapstiden for førerretten. Han gjør for det vesentlige gjeldende at det både er anledning – og god grunn – til å gå under minstetiden på tre år i tapsforskriften § 3-10. Samlet sett bør tapstiden settes til 10 måneder, slik at den anses avtjent ved det foreløpige beslaget.
- (6) *Påtalemyndigheten* har sluttet seg til lagmannsrettens vurderinger og påstår anken nektet fremmet.
- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at tiltalte ble frifunnet i tingretten, men domfelt i lagmannsretten. Han har derfor ankerett til Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Anken kan i slike tilfeller bare nektes fremmet dersom utvalget enstemmig finner det klart at anken ikke kan føre frem. En eventuell ankenektelse må begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (8) I lagmannsrettens dom ble tiltalte dømt for promillekjøring med snøscooter med en alkoholkonsentrasjon på minst 0,83 promille. Lagmannsretten har korrekt lagt til grunn at tap av førerretten da i utgangspunktet settes fra 18 til 20 måneder, jf. vegtrafikkloven § 33 nr. 1 andre ledd, jf. tapsforskriften § 3-2 nr. 2. Ettersom tiltalte også tidligere er domfelt for promillekjøring – 6,5 år før den nye overtredelsen – skal tapstiden fastsettes fra 3 til 5 år, jf. tapsforskriften § 3-10. Basert på en konkret vurdering fastsatte lagmannsretten i dette tilfellet tapstiden til 3 år. Lagmannsretten har også vurdert unntaksbestemmelsen i vegtrafikkloven § 33 nr. 1 sjette ledd, men kommet til at de strenge vilkårene for å anvende denne bestemmelsen ikke er oppfylt. Under henvisning til Rt-2007-1563 avsnitt 15, er det videre lagt til grunn at bestemmelsen i tapsforskriften § 1-4 ikke kommer til anvendelse.
- (9) Etter ankeutvalgets syn er det ikke feil ved lagmannsrettens fastsettelse av taptidens lengde, jf. vegtrafikkloven § 33 nr. 1 andre ledd, jf. tapsforskriften §§ 3-2 nr. 2 og 3-10.
- (10) Etter vegtrafikkloven § 33 nr. 1 sjette ledd kan tapet av førerrett settes kortere enn minstetiden «dersom det ellers vil virke urimelig hardt og det foreligger særdeles formildende omstendigheter ved forholdet som ligger til grunn for tapet av førerrett. Det samme gjelder når andre helt spesielle grunner taler for å gå under minstetiden».
- (11) Adgangen til å gå under lov- eller forskriftsbestemte minstefrister er snever, og det er meningen at adgangen bare skal anvendes i unntakstilfeller, jf. Ot.prp. nr. 52 (2002–2003) side 74. Det må foreligge helt spesielle grunner for å gå under minstetiden, se blant annet Rt-2005-1041 avsnitt 14. Etter ankeutvalgets syn foreligger det ikke slike helt spesielle grunner i denne saken. Det er heller ingen holdepunkter for at det er adgang til å gå under den

fastsatte minstetiden ut fra rent skjønnsmessige betraktninger, slik det gjøres gjeldende i anken. Anken kan etter dette klart ikke føre frem.

- (12) Ankeutvalget har videre kommet til at tiltaltes anke ikke gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller at det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett. Den blir derfor nektet fremmet.
- (13) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Anken nektes fremmet.

Kristin Normann
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)